

INNOWACJA PEDAGOGICZNA PRZEDSZKOLA NR 24 W OLSZTYNIE

Temat innowacji: Wspomaganie rozwoju mowy dziecka poprzez zabawy logopedyczne

Wstęp:

Z badań przesiewowych, prowadzonych co roku w naszym przedszkolu wynika, że coraz więcej dzieci ma różne zaburzenia mowy i potrzebuje pomocy logopedycznej. Innowacja powstała na potrzeby placówki. Proponowane zajęcia nie zastąpią terapii logopedycznej dzieciom, które nie osiągnęły normy językowej lub mają wady wymowy, będą jednak doskonale stymulowały językowe umiejętności. Zaproponowane przeze mnie zabawy będą wspierały terapię logopedyczną poprzez przygotowanie aparatu artykulacyjnego do poprawnej realizacji głosek, ćwiczyły właściwy tor oddechowy, doskonaliły funkcje słuchowe takie jak: wrażliwość słuchowa, synteza i analiza oraz pamięć słuchowa. Zabawne piosenki, rymowanki i krótkie wierszyki będą inspiracją do zabaw dykcyjnych, i logorytmicznych ćwiczących koordynację słuchowo-ruchową.

Założenia:

Innowacja będzie prowadzona w latach 2015-2017 w każdej grupie przedszkolnej.

W wyniku prowadzonych zajęć innowacyjnych:

- dzieci usprawnią narządy artykulacyjne,
- wyćwiczą właściwy tor oddechowy i będą właściwie gospodarować wydychanym powietrzem,
- będą rozróżniać głosy z otoczenia, dźwięki wysokie i niskie, długie, krótkie,
- wyćwiczą mięśnie mimiczne,
- udoskonalą syntezę i analizę słuchową, pamięć słuchową,
- zwiększą koordynację słuchowo – ruchową
- poprawią dykcję

Prowadzona innowacja będzie realizowana w roku szkolnym 2014-2017.
W związku z przeprowadzonymi badaniami przesiewowymi wad wymowy w roku szk.2014/2015 powstał pomysł opracowania innowacji logopedycznej.

W swoich założeniach ma na celu korygowanie istniejących zaburzeń wymowy i wspieranie prowadzonej terapii logopedycznej oraz zapobieganie występowaniu problemów logopedycznych u dzieci .Ma także wspomóc dzieci młodsze w osiągnięciu sukcesów na dalszych etapach edukacji.

Czas trwania innowacji:

Styczeń 2015r. - Czerwiec 2017r.

Zakres innowacji:

Grupa I, II, III, IV, V

Cel:

- zapobieganie zaburzeniom mowy poprzez prowadzenie działań profilaktycznych,
- rozwijanie słownictwa i stwarzanie motywacji do podejmowania komunikacji słownej,
- doskonalenie integracji sensoryczno – motorycznej
- przygotowanie dzieci do czytania i pisania
- pomoc w osiągnięciu sukcesów na dalszych etapach edukacji

Opis zasad projektu: (sposoby i warunki realizacji)

1. Innowacja będzie realizowana w oparciu o następujące metody i koncepcje pracy:

* Metody logopedyczne

-słuchowe, wzrokowe, logorytmiczne

* Prowadzone będą przez nauczycielki sytuacje edukacyjne dotyczące ćwiczeń oddechowych, warg i języka;

* Zajęcia prowadzone będą we wszystkich grupach wiekowych

przynajmniej 3 razy w tygodniu;

* Treści logopedyczne włączane będą w różnorodne działania dzieci podczas całodziennego pobytu w przedszkolu;

2. W każdej grupie będą utworzone mini kąciki logopedyczne (słomki, waciki, lusterka, elementy z papieru, wiatraczki, kolorowe obrazki itp.);

3. Do działań przedszkola włączeni zostaną rodzice poprzez udział w zajęciach takich jak : zajęcia otwarte, spotkania z logopedą, warsztaty.

Rodzaj innowacji:

Innowacja pedagogiczna o charakterze programowym.

Koszt innowacji:

Innowacja nie wymaga żadnych kosztów i źródeł finansowania.

Wszelkie działania opierają się na proponowanych i wypracowanych przez autora innowacji materiałach.

Harmonogram działań.

Rodzaje i przykłady ćwiczeń:

1. Ćwiczenia oddechowe

(3,4- latki)

- wdech nosem, wydech ustami
- dmuchanie na "zmarznięte ręce"
- dmuchanie na własną brodę, po czym na grzywkę
- zdmuchiwanie lekkich przedmiotów ze stołu

(5,6- latki)

- dmuchanie w np. wycięte z bibuły listki, wiatraczek, kulkę z waty
- "Spacer po łące"- dmuchanie i wąchanie kwiatów
- "Mecz"- dmuchanie na piłeczkę pingpongową do bramki (zabawa w parach)
- "Echo"- powtarzanie za n-lką sylab: ma, mu, me, mi, my
- puszczenie baniek mydlanych
- "Lokomotywa"- oddawanie nadmiaru pary ffffffff lub szszszszszszsz, sapanie

- lokomotywy pfpfpfpfpfpfpf, powoli rusza coraz szybciej czczczczcz
- "Wyścig"- na kartce papieru narysowany tor wyścigowy, dzieci dmuchają w wycięte z papieru elementy. (Zabawa polega na tym, który element pierwszy dotrze do celu).

2. Ćwiczenia fonacyjne

(3,4- latki)

- wypowiedzianie samogłosek na wydechu (a-e-i-o-u-y), każdą samogłoskę osobno
- ćwiczenia emisyjne na samogłoskach – straż pożarna, policja, pogotowie
- powtarzanie kilka razy tą samą głoską: aaa, uuu, eee
- mruczenie na głoskach nosowych: mmm, nnn, ma, mo, mi, mu
- naśladowanie szumu wiatru

(5,6- latki)

- śpiewanie gamy: do, re, mi, fa, sol, la, si, do
- śpiewanie piosenek na jednej sylabie
- "Echo"- powtarzanie dźwięków za n-lką
- naśladowanie śmiechu: cha,cha,cha chi, chi, chi che, che, che
- wypowiedzianie sylab, wyrazów, zdań z różną siłą głosu (od szeptu do krzyku)
- wymawianie rymowanek, wyliczanek na jednym wydechu

3. Ćwiczenia artykulacyjne

(3,4 -latki)

Wargi i policzki:

- "Minki" – naśladowanie min:
wesołej - płaskie wargi, rozciągnięte od ucha do ucha, uśmiech szeroki, smutnej -
podkówka z warg, obrażonej - wargi nadęte, zdenerwowanej - wargi wąskie
- "Całuski" - przesyłanie całusków, wargi wysunięte do przodu, cmokanie
- "Rybka" - wysuwanie warg do przodu

(5,6-latki)

- "Gorąca zupa" – chłodzenie wargami zupy.

- "Kotki" – dziecko robi pyszczek (wargi do przodu) i przesuwa pyszczkiem w prawą i w lewą stronę. Kotek ma wąsy i nimi porusza (między wargami dziecko trzyma słomkę). Kot ziewa, oblizuje się itp.

- "Masaż warg" - nagryzanie zębami wargi dolnej, potem górnej.

- "Baloniki" - nabranie powietrza i zatrzymanie go w wydętych policzkach, przesuwanie powietrza z jednego policzka do drugiego, balon pękł - dziecko palcami uderza w policzki.

- "Motorek" - parskanie wargami, naśladowanie odgłosu motoru, traktora.

- "Wzywanie pomocy" - wyraźne wymawianie samogłosek w parach: e-o - naśladowanie karetki pogotowia, i-u - naśladowanie policji, e-u - naśladowanie straży pożarnej.

Zabawy języka:

(3,4- latki)

- "Kotki" - kotek pije mleko (szybkie ruchy języka w przód i w tył, kotek oblizuje się (czubek języka okrąża szeroko otwarte wargi).

- "Zmęczony piesek" - dzieci naśladowują pieska, który głośno oddycha i język ma mocno wysunięty na brodę. Sięgnij jak najdalej - kierowanie języka do nosa, do brody, w prawą i w lewą stronę.

- "Myjemy ząbki"- język to szczoteczka do zębów, która po kolei czyści zęby górne od strony zewnętrznej i wewnętrznej, a następnie zęby dolne z obu stron. W trakcie zabawy naśladowujemy płukanie buzi wodą - powietrze z jednego policzka przechodzi do drugiego

- "Język na defiladzie" - język maszeruje jak żołnierz:

na raz - czubek języka na dolną wargę,

na dwa - czubek języka do prawego kącika ust,

na trzy - czubek języka na górną wargę,

na cztery - czubek języka do lewego kącika ust

- cmokanie językiem – „cukierek”,

- próba kłaskania „konik”

(5,6-latki)

- "Cyrkowiec" - język próbuje wykonać różne sztuczki
 - górkę - czubek języka oparty o dolne zęby, środek się wybrzusza, rurkę - przez którą można wdychać lub wydychać powietrze, szpilkę - układanie wąskiego języka, wahadełko - przesuwaniem językiem do kącików ust w stronę prawą i lewą, język nie dotyka warg
- "Łyżeczka" - unoszenie przodu i boków języka
 - Wysuwanie „łyżeczki” dmuchanie do nosa,
- "Łopatka" - wysuwanie płaskiego i szerokiego języka
- "Koniki" - czubek języka uderza o podniebienie i opada na dół. Raz konik idzie wolno, to biegnie, parska, śmieje się iha, iha
- "Język masażysta" - czubek języka masuje delikatnie podniebienie, dziąsła na górze i dole, wargi, policzki od środka, próbuje rysować kreseczki, kółeczka

4. Ćwiczenia słuchowe

(3,4- latki)

- dziecko z zamkniętymi oczami rozpoznaje źródło dźwięku
- rozpoznawanie różnych instrumentów muzycznych (bębenek, trójkąt)
- naśladowanie głosów zwierząt
- wystukiwanie rytmu, klaskanie,
- synteza usłyszanych sylab w wyraz – według stopnia trudności,
- analiza sylabowa wyrazów - według stopnia trudności,
- wyklaskiwanie, wyskakiwanie, wytupywanie sylab w wyrazach ,
- rozpoznawanie obrazka na podstawie pierwszej sylaby,
- synteza i analiza morfemowa i logotomowa.

(5,6- latki)

- synteza i analiza morfemowa i logotomowa.

- "Co sływać na początku, końcu wyrazu"-(wyróżnianie 1 gloski w wyrazach typu O-la. U-la, następnie w wyrazach, gdzie pierwszą gloskę można wydłużyć, np. zzzze-gar, sssa- nki , a następnie trudniejszych).
- odgadywanie dźwięków głośny- cichy, krótki-długi, szybki-wolny
- rozpoznawanie dźwięków z płyty CD (deszcz, pojazdy, zwierzęta)
- wyklaskiwanie sylab
- wystukiwanie rytmów za n-lką

5. Wierszyki logopedyczne w zał, nr 1

Bibliografia:

1. Dawczak B., Śpychała I., *Szumki sz,ż,cz,dz- zabawy z gloskami*, Toruń 2008 r.
2. Demel G. *Minimum logopedyczne nauczyciela przedszkola*, Warszawa 1990 r.
3. Rutkowska - Błachowiak I., *Gimnastyka buzi na wesoł. Ćwiczenia narządów artykulacyjnych dla dzieci*. Wydawnictwo Bonami 2002r.

Dzik

Dzik jest dziki
 dzik jest zły
 dzik ma bardzo ostre kły
 kto spotyka w lesie dzika
 ten na drzewo zaraz zmyka

Miś

Proszę państwa..

Lis

Żyrafa

Ślimak

Siała baba mak

Bawiły bawiły się dzieci paluszkami..

Ene-due-rabe..

Raz dwa trzy

Klaszczesz ty

Teraz ja

Teraz my

Kokoszka

Tu kokoszka jagielki dziobala

Idzie waz waską dróżką

Kółko graniaste

Baloniku nasz malutki

Załącznik nr 1

"Kotek"

Miauczy kotek: miau!

- Coś ty, kotku, miał?

- Miałem ja miseczkę mleczka,

Teraz pusta jest miseczka,

A jeszcze bym chciał.

Wzdycha kotek: o!

- Co ci, kotku, co?

- Śniła mi się wielka rzeka,

Wielka rzeka, pełna mleka

Aż po samo dno.

Pisnął kotek: pii...

- Pij, koteczku, pij!
Skulił ogon, zmrużył ślipie,
Śpi - i we śnie mleczko chlipie,
Bo znów mu się śni.

(J. Tuwim)

"Mruczą koty"

Mruczą koty przy kominie:

Mru, mru, mru!

Cześć, kominie, nasz kuzynie.

Mru, mru, mru.

Jesteś ciepły, mruczysz błogo.

Mru, mru, mru!

I masz dym jak koci ogon!

Mru, mru, mru”.

(B. Lewandowska)

"Kąpiel"

W wannie woda, w wodzie piana.

- Nie chcę w wannie pływać sama!

Wezmę lalkę, albo dwie,

Będą ze mną kąpać się.

No, a piłka w kropki złote?

Także pływać ma ochotę!

Jeszcze w wannie miejsca dużo -

Więc foremki się zanurzą,

Pajac, choć nie lubi wody,

Kolorowy, zły krokodyl...

I różowy misiek z pluszu,

Który dawno nie mył uszu.

Może kot się zmieści jeszcze?

Tylko ja się już nie zmieszczę

(D. Gellner)

"Piłka"

Piłka sama podskakuje,

Język piłkę naśladuje

- wyciągamy język do przodu i poruszamy nim w górę i w dół

"Entliczek- pętliczek"

Entliczek-pętliczek, czerwony stoliczek,

a na tym stoliczku pleciony

koszyczek,

w koszyczku jabłuszko, w jabłuszku robaczek,

a na tym robaczku zielony kubraczek.

"Szpak"

Szedł po drodze szpak

do szkoły się uczyć,

i tak sobie

śpiewał:

szpu- szpu,

szpa- szpa,

szpo- szpo,

szpe- szpe,

szpi- szpi...

Taki śmieszny szpak,

co uczyć się chciał.

"Puszczyk w puszczy"

Pośród gęstych chaszczy w puszczy
Puszczykowi puch się łuszczy -
Gdy się puszczyk trochę ruszy,
Zaraz puszkciem wokół prószy!
Puszczyk z żalu głośno piszczy:
- Ależ mi się pyszczek błyszczy!
Teraz kurze pierze taszczy,
Żeby przykryć błysk na paszczy...

"Chory miś"

CHA, CHA, CHA CHA, CHA, CHA

To Halinka misia ma.

Ale misia boli głowa,

Bo misio się rozchorował.

Kaszel ciągle mu przeszkadza

(kaszlanie)

Więc pan doktor mu doradza:

Gardło płukać

(naśladować płukanie gardła),

Miodek jeść

(wysuwać i chować głęboko język)

I tabletek łykać sześć

(przetykanie śliny 6 razy).

Miś przestrzega zalecenia,

Lecz wciąż ziewa z osłabienia

(ziewanie).

Ciągle kicha

(kichanie),

parska

(parskanie),

sapie

(wciąganie powietrza przez usta,

przy zatkniętym nosie),

A jak zaśnie, mocno chrapie

(chrapanie)

"Trudne pytania"

- Co robi leszczyk, gdy pada deszczyk?

- Co robi kaczka, gdy jedzie

taczka?

- Co robią beczki, gdy wpadną do rzeczki?

- Co robią pączki, gdy trafią do rączki?

- Czarku daj spokój, już nie męcz mnie!

Odpowiedzieć na twe pytania nie da się!

"Trzy kurki"

Wyszły w pole kurki trzy

i gęsiego sobie szły.

Pierwsza z przodu,

w środku druga,

trzecia z tyłu,

oczkiem mruga.

I tak sznurkiem kurki trzy,

raz dwa, raz dwa, w pole szły...

"Myszka"

Myszkowała szara myszka w szafie:

"Chyba mnie tu bury kot nie złapie?"

Wyszperała szal i szepcze już po chwili:

"W szal zawinę się sześć razy.

To kota zmyli".

"Poduszka"

Poduszka na twym łóżku poszewkę ma pluszową.

Kwiatuszki i motylki masz tuż

nad swoją głową.

Poduszka na twym łóżku przyniesie ci sen szybki.

Będziesz w tym śnie szybować, potem pływać
jak rybki.

Wierszyki J. Tuwima

-"Lokomotywa", "Pstryk", "Abecadło", "Okulary", "Ptasie radio", "Bambo",
"Rzepka", "Spóźniony słoik".